

OBSAH

PŘEDMLUVA	11
1 ANAMNÉZA SRDEČNÍCH ONEMOCNĚNÍ	19
<i>Vilém Danzig</i>	
1.1 Zásady odběru anamnézy	19
1.2 Rodinná anamnéza	20
1.3 Osobní anamnéza	20
1.4 Nynější onemocnění	21
1.5 Klasifikační systémy v kardiologii	26
2 ANAMNÉZA – CÉVNÍ ONEMOCNĚNÍ	27
<i>Debora Karetová</i>	
2.1 Rodinná anamnéza	27
2.2 Osobní anamnéza	27
2.3 Pracovní anamnéza	28
2.4 Farmakologická anamnéza	28
2.5 Anamnéza cílená na cévní choroby	28
3 FYZIKÁLNÍ VYŠETŘENÍ U ONEMOCNĚNÍ SRDCE	33
<i>Josef Kořínek, Miloš Dobiáš, Alena Slováková, Aleš Linhart</i>	
I. Obecná část	33
<i>Josef Kořínek, Miloš Dobiáš, Alena Slováková, Aleš Linhart</i>	
3.1 Základy fyziologie pro fyzikální vyšetření	33
3.2 Fyzikální vyšetření srdce	37
II. Fyzikální vyšetření srdce – nálezy u jednotlivých vad a patologií	91
<i>Josef Kořínek, Miloš Dobiáš, Aleš Linhart</i>	
3.3 Nevinné, funkční šelesty	91
3.4 Patologické systolické šelesty	94
3.5 Patologické diastolické šelesty	118
3.6 Patologické kontinuální šelesty	131
3.7 Další šelesty	135
3.8 Zvuky a šelesty chlopních náhrad	136
III. Fyzikální nález u srdečního selhání	139
<i>Aleš Linhart, Josef Kořínek</i>	
3.9 Levostranné srdeční selhání	143
3.10 Pravostranné srdeční selhání	146
4 FYZIKÁLNÍ VYŠETŘENÍ CÉVNÍHO SYSTÉMU	149
<i>Miroslav Chochola</i>	
4.1 Inspekce	149
4.2 Palpace	153
4.3 Kožní teplota	154
4.4 Auskultace	155
4.5 Funkční zkoušky	155
4.6 Fyzikální vyšetření žilního a lymfatického systému	159
5 MĚŘENÍ KREVNÍHO TLAKU	167
<i>Aleš Linhart, Jiří Ceral, Jan Filipovský</i>	
5.1 Metody neinvazivního měření krevního tlaku	167

5.2	Tonometry	174
5.3	Měření krevního tlaku v ordinaci	177
5.4	Domácí měření krevního tlaku	179
6	AMBULANTNÍ 24HODINOVÁ MONITORACE KREVNÍHO TLAKU	180
	<i>Vilém Danzig, Aleš Linhart</i>	
6.1	Indikace 24hodinové monitorace krevního tlaku	180
6.2	Přístrojové vybavení	181
6.3	Protokoly měření	182
6.4	Instruktaž a spolupráce nemocného	182
6.5	Vyhodnocení záznamů	182
7	VYŠETŘENÍ INDEXU KOTNÍK–PAŽE	185
	<i>Lenka Eremiášová</i>	
7.1	Přehled	185
7.2	Přístrojové vybavení	185
7.3	Indikace	186
7.4	Průběh vyšetření	186
8	MĚŘENÍ PERIFERNÍ SATURACE KRVE KYSLÍKEM	188
	<i>Michal Širanec</i>	
8.1	Princip pulzní oxymetrie	188
8.2	Měření a sondy	189
8.3	Využití	189
8.4	Interpretace hodnot	189
8.5	Limitace	190
9	ELEKTROKARDIOGRAFIE	191
	<i>Jan Šimek</i>	
9.1	Fyziologie elektrické aktivity srdeční, geneze EKG	191
9.2	Propedeutika základních patologických EKG nálezů	195
10	ELEKTROKARDIOGRAFIE – HOLTER	209
	<i>Štěpán Havránek</i>	
10.1	Indikace	209
10.2	Druhy monitorování	209
10.3	Průběh monitorování	211
10.4	Vyhodnocení a interpretace	211
11	SKIAGRAM HRUDNÍKU	215
	<i>Jiří Beneš</i>	
11.1	Technické parametry skiagramu hrudníku	215
11.2	Anatomie hrudníku nutná k interpretaci rentgenových snímků	218
11.3	Fyziologický obraz skiagramu hrudníku	221
11.4	Hlavní změny na snímku hrudníku při kardiovaskulárních chorobách	224
11.5	Obraz některých častých nekardiálních patologií	227
12	ECHOKARDIOGRAFIE	231
	<i>Aleš Linhart</i>	
12.1	Základní fyzikální principy	231
12.2	Technika echokardiografického vyšetření	239
12.3	Základní dopplerovské vyšetření	254
12.4	Transezofageální vyšetření	260
12.5	Klinická aplikace echokardiografie	266
13	ZÁTĚŽOVÁ ECHOKARDIOGRAFIE	313
	<i>Zuzana Hlubocká, Josef Marek</i>	
13.1	Používané formy zátěže	313
13.2	Provedení zátěžové echokardiografie	315
13.3	Hlavní indikace zátěžové echokardiografie	317

14	VYŠETŘENÍ ULTRAZVUKEM U ŠOKOVÝCH STAVŮ A NEJASNÝCH HYPOTENZÍ	320
	<i>Martin Balík, Michal Otáhal</i>	
14.1	Základy hrudní ultrasonografie aplikované v rámci konceptu FAST	322
14.2	Základní sonografie peritoneální dutiny a retroperitonea v rámci konceptu FAST	324
15	CÉVNÍ SONOGRAFIE	325
	<i>Aleš Linhart, Simon Jiráč, Dalibor Musil</i>	
15.1	Dvourozměrné zobrazení tepenného systému	325
15.2	Dopplerovské vyšetření arteriálního systému	329
15.3	Zobrazení žilního systému	343
16	VYŠETŘENÍ ARTERIOVENÓZNÍCH ZKRATŮ PRO HEMODIALÝZU	348
	<i>Jan Malík</i>	
17	VÝPOČETNÍ TOMOGRAFIE	352
	<i>Lukáš Lambert, Petr Kuchynka</i>	
17.1	Princip výpočetní tomografie (<i>Lukáš Lambert</i>)	352
17.2	CT koronarografie (<i>Petr Kuchynka, Lukáš Lambert</i>)	356
17.3	CT angiografie (<i>Lukáš Lambert</i>)	362
18	VYŠETŘENÍ SRDCE MAGNETICKOU REZONANCÍ	368
	<i>Tomáš Viták, Tomáš Paleček, Martin Mašek, Lukáš Lambert</i>	
18.1	Základní principy zobrazování magnetickou rezonancí (<i>Tomáš Viták</i>)	368
18.2	Vyšetření srdce magnetickou rezonancí (<i>Tomáš Paleček, Martin Mašek</i>)	374
18.3	MR angiografie (<i>Lukáš Lambert</i>)	382
19	NUKLEÁRNÍ KARDIOLOGIE	386
	<i>Václav Ptáčník, David Zogala, Antonín Fikrle, Valérie Knotková</i>	
19.1	Principy metod nukleární medicíny (<i>Václav Ptáčník, David Zogala</i>)	386
19.2	Perfuzní diagnostika metodami nukleární medicíny (<i>Antonín Fikrle</i>)	391
19.3	Funkční vyšetření komor a zkratů (<i>Václav Ptáčník</i>)	399
19.4	Další metody nukleární medicíny v kardiovaskulární diagnostice (<i>Václav Ptáčník, Valérie Knotková</i>)	402
19.5	Nukleární medicína v diagnostice kardiovaskulárních zánětů a tumorů (<i>David Zogala</i>)	408
20	INVAZIVNÍ VYŠETŘOVACÍ METODY KORONÁRNÍCH TEPEN	415
	<i>Tomáš Kovárník, Štěpán Jeřábek</i>	
20.1	Selektivní koronarografie	416
20.2	Intravaskulární ultrazvuk	425
20.3	Optická koherentní tomografie	427
20.4	Frakční průtoková rezerva	429
20.5	Koronární průtoková rezerva	431
21	HEMODYNAMICKÉ VYŠETŘENÍ	433
	<i>David Zemánek</i>	
21.1	Princip záznamu tlakových křivek ze srdečních oddílů	433
21.2	Levostranná a pravostranná katetrizace	433
21.3	Měření srdečního výdeje	434
21.4	Hodnocení chlopenních vad	435
21.5	Onemocnění myokardu a perikardu	439
21.6	Zkratové vady	440
22	PRAVOSTRANNÁ SRDEČNÍ KATETRIZACE, INVAZIVNÍ HEMODYNAMICKÉ VYŠETŘENÍ	443
	<i>Pavel Jansa</i>	
22.1	Vývoj srdeční katetrizace	443
22.2	Provedení pravostranné srdeční katetrizace	444
22.3	Měření tlaků v plicní cirkulaci	446
22.4	Měření plicního průtoku	446
22.5	Normální hemodynamické poměry v centrální cirkulaci	447
22.6	Hemodynamická definice plicní hypertenze	452

23	INTRAKARDIÁLNÍ ECHOKARDIOGRAFIE	455
	<i>Štěpán Havránek</i>	
23.1	Technika vyšetření	455
23.2	Zobrazení základních anatomických struktur	456
23.3	Využití intrakardiální echokardiografie v elektrofyziologii	458
23.4	Využití intrakardiální echokardiografie při jiných intervenčních výkonech	459
24	ELEKTROFYZIOLOGICKÉ VYŠETŘENÍ, KATETRIZAČNÍ ABLACE A ELEKTROANATOMICKÉ MAPOVÁNÍ	460
	<i>Štěpán Havránek</i>	
24.1	Průběh výkonů	461
24.2	Indikace	465
24.3	Elektroanatomické mapování	465
25	ENDOMYOKARDIÁLNÍ BIOPSIE	468
	<i>Ivana Vítková, Stanislav Šimek, Tomáš Paleček</i>	
25.1	Indikace	468
25.2	Technika provedení	468
25.3	Hodnocení vzorků tkáně	469
26	DIGITÁLNÍ SUBTRAKČNÍ ANGIOGRAFIE	473
	<i>Miroslav Chochola</i>	
26.1	Princip	473
26.2	Kontraindikace	473
26.3	Základní katétry pro periferní angiografii	487
27	ERGOMETRIE	490
	<i>Vilém Danzig</i>	
27.1	Význam	490
27.2	Přístrojové vybavení	491
27.3	Bezpečnostní rizika a kontraindikace ergometrie	492
27.4	Průběh vyšetření	492
27.5	Interpretace zátěžových testů	493
28	SPIROERGOMETRICKÉ VYŠETŘENÍ	498
	<i>David Ambrož</i>	
28.1	Princip a provedení	498
28.2	Využití a indikace	499
28.3	Hodnocení vyšetření	499
29	TEST ŠESTIMINUTOVÉ CHŮZE	503
	<i>David Ambrož</i>	
29.1	Princip a provedení	503
29.2	Využití a indikace	503
29.3	Hodnocení testu	504
30	MONITORACE POHYBOVÉ AKTIVITY	505
	<i>Vladimír Tuka</i>	
30.1	Hodnocení pohybových aktivit	506
31	VYŠETŘENÍ ENDOTELIÁLNÍ FUNKCE A VLASTNOSTÍ VELKÝCH TEPEN	509
	<i>Gabriela Dostálová, Aleš Linhart</i>	
31.1	Hodnocení endotelem zprostředkované vazodilatace	509
31.2	Pletysmografická tonometrie pulzní amplitudy	509
31.3	Hodnocení propagace pulzové vlny a analýza kontury pulzové vlny	513
32	VYŠETŘENÍ U REFLEXNÍCH SYNKOP	518
	<i>Vladimír Tuka</i>	
32.1	Masáž karotického sinu	518
32.2	Testování vzpřímenou polohou	519
32.3	Aktivní stání	519
32.4	Test na nakloněné rovině	519

33	SPECIÁLNÍ ANGIOLOGICKÁ VYŠETŘENÍ (PLETYSMOGRAFIE, TRANSKUTÁNNÍ TENZE KYSLÍKU, KAPILAROSKOPIE)	522
	<i>Jean-Claude Lubanda, Jiří Matuška</i>	
33.1	Pletysmografie (<i>Jiří Matuška</i>)	522
33.2	Transkutánní tenze kyslíku (<i>Jean-Claude Lubanda</i>)	524
33.3	Kapilaroskopie (<i>Jean-Claude Lubanda</i>)	526
34	VYŠETŘOVÁNÍ A MONITORACE V INTENZIVNÍ MEDICÍNĚ	528
	<i>Daniel Rob</i>	
34.1	Monitorace vědomí	528
34.2	Monitorace kardiovaskulárního systému	529
34.3	Monitorace tkáňové perfuze	533
34.4	Monitorace dýchání, oxygenace, ventilace	534
34.5	Hodnocení acidobazické rovnováhy na JIP a analýza vzorků u lůžka pacienta	535
34.6	Echokardiografické vyšetření u lůžka pacienta	535
34.7	Vybrané výkony v intenzivní medicíně	536
35	MONITORACE IMPLANTABILNÍCH PŘÍSTROJŮ	538
	<i>Miroslav Pšenička, Tomáš Bouček</i>	
35.1	Implantabilní přístroje	538
35.2	Interogace implantabilních přístrojů	538
35.3	Kontrola kardiostimulátoru a kardioverter-defibrilátoru	539
36	TELEMONITORACE V KARDIOLOGII	544
	<i>Jana Gandalovičová</i>	
36.1	Monitorace suspektních poruch rytmu	544
36.2	Přístroje k EKG monitoraci	544
36.3	Monitorace implantovaných kardiostimulátorů a defibrilátorů u pacientů se srdečním selháním a/nebo vysokým rizikem náhlé srdeční smrti	550
36.4	Telemonitorace léčby arteriální hypertenze	553
37	ZÁKLADNÍ BIOCHEMICKÉ VYŠETŘENÍ	554
	<i>Tomáš Zima, Marta Kalousová, Helena Lahoda Brodská, Tomáš Janota, Aleš Linhart</i>	
37.1	Vyšetření ledvin u kardiovaskulárních onemocnění	556
37.2	Kardiomarkery	557
37.3	Vyšetření metabolismu železa	564
38	ACIDOBAZICKÁ ROVNOVÁHA	566
	<i>Vojtěch Matoušek, Martin Balík</i>	
38.1	Význam ABR	566
38.2	Orgánové systémy ovlivňující ABR	566
38.3	Léčebné modalities ovlivňující ABR	567
38.4	Analýza krevních plynů	568
38.5	Přehled poruch ABR	570
38.6	Analýza ABR dle Stewarta a Fencla	572
39	VYŠETŘENÍ HLADIN PLASMATICKÝCH LIPIDŮ A LIPOPROTEINŮ	573
	<i>Michal Vrablík</i>	
40	VYŠETŘENÍ KREVNÍHO OBRAZU	583
	<i>Jan Haber</i>	
40.1	Červený krevní obraz	583
40.2	Bílý krevní obraz	588
41	VYŠETŘENÍ PORUCH HEMOSTÁZY A VLIVU ANTITROMBOTICKÉ LÉČBY	593
	<i>Jan Kvasnička, Tomáš Kvasnička</i>	
41.1	Testy primární hemostázy (<i>Jan Kvasnička</i>)	593
41.2	Testy sekundární hemostázy (<i>Jan Kvasnička</i>)	595
41.3	Tromboelastické vyšetření hemostázy (<i>Jan Kvasnička</i>)	599
41.4	Trombofilie (<i>Tomáš Kvasnička</i>)	602

42	MIKROBIOLOGICKÉ VYŠETŘENÍ U KARDIOLOGICKÝCH CHOROB	604
	<i>Václava Adámková</i>	
42.1	Endokarditida	604
42.2	Myokarditida a perikarditida	605
42.3	Plicní hypertenze	606
42.4	Odběr biologického materiálu	606
43	GENETIKA V KARDIOLOGII	611
	<i>Jaroslav Kotlas, Lenka Piherová, Stanislav Kmoč, Tomáš Paleček</i>	
43.1	Základní pojmy formální genetiky	611
43.2	Genetické vyšetření	614
43.3	Metody genetického laboratorního vyšetření	615
43.4	Molekulární genetiky	617
43.5	Monogenně podmíněná onemocnění v kardiologii	620
44	VYŠETŘENÍ PLICNÍCH FUNKCÍ	628
	<i>Martina Kozíar Vašáková, Lucie Heribanová</i>	
44.1	Testy plicních funkcí	629
44.2	Bronchomotorické testy	634
44.3	Další pneumologická vyšetření	634
45	DIAGNOSTIKA ONEMOCNĚNÍ LEDVIN	635
	<i>Vladimír Tesař</i>	
45.1	Akutní a chronické selhání ledvin	635
45.2	Vyšetřovací metody u nemocí ledvin	637
46	VYŠETŘENÍ ENDOKRINNÍCH CHOROB V KARDIOLOGII	642
	<i>Jan Škrha</i>	
46.1	Onemocnění endokrinního orgánu	642
46.2	Diabetes mellitus a prediabetes	645
47	VYŠETŘENÍ NEMOCNÝCH SE SUSPEKČÍ NA SEKUNDÁRNÍ A REZISTENTNÍ HYPERTENZI	648
	<i>Jiří Widimský, Tomáš Zelinka, Jiří Ceral</i>	
48	OČNÍ PROJEVY KARDIOVASKULÁRNÍCH ONEMOCNĚNÍ	651
	<i>Bohdana Kalvodová, Jarmila Heissigerová, Bohdan Kousal</i>	
48.1	Arteriální sítnicová okluze	651
48.2	Venózní sítnicová okluze	653
48.3	Hypertenzní retinopatie	656
48.4	Vzácnější postižení oka u dědičných metabolických chorob s kardiální manifestací	657
49	KARDIOCHIRURGIE	662
	<i>Marek Šetina</i>	
49.1	Vývoj operací srdce	662
49.2	Předoperační vyšetření	663
49.3	Operační přístupy a chirurgická anatomie srdce	664
49.4	Princip mimotělního oběhu	664
49.5	Chirurgická léčba ischemické choroby srdeční	666
49.6	Chirurgická léčba chlopenních vad	670
49.7	Ostatní kardiologické výkony	671
49.8	Akutní kardiologické operace	672
49.9	Pooperační péče a výsledky	673
	PŘEHLED POUŽITÝCH ZKRATEK	675
	SOUHRN / SUMMARY	681
	REJSTŘÍK	683